

Četrty tabor se je odvijal na območju občine Dolina pri Trstu od 27. 8. do 8. 9. 1984 pod imenom Breg 84. Vpeljali smo še šesto, arheološko raziskovalno skupino. Kot zanimivost naj navedem, da je bila na taboru prisotna skupina mladih iz Koroške (Avstrija) in iz Slovenije.

Računalnik smo vpeljali na 5. MRT Sovodnje ob Soči 85, od takrat dalje se mu nismo več odrekli. Peti tabor je bil manj številen, a je utrdil skupino t. i. veteranov, ki so postali prepotrebna vez med novimi člani in mentorji. Peti tabor je bil od 1. 9. do 11. 9. 1985.

Šesti tabor se je odvijal na območju Kanalske doline. Z omenjenim taborom smo hoteli potrditi slovensko prisotnost na izpostavljenih območjih. Prav zaradi tega so bile priprave daljše. Nato smo od 25. 8. do 6. 9. 1986 srečno izpeljali tabor Kanalska dolina 86. Vpeljali smo še dve delovni skupini: jezikoslovno in video delavnico. V sami vsebini tabora smo tako naredili lep korak naprej.

Sedmi tabor Devin 87 (18. 8. do 29. 8. 1987) ter osmi Brda 88 (22. 8. do 3. 9. 1988) pomenita dokončno utrditev ideje o mladinskem raziskovalnem delu med Slovenci v Italiji. Nadalje pomenita notranjo rast kadra in obenem sposobnost izpeljave zahtevnih raziskovalnih nalog. Na obeh taborih smo imeli zaslombo občinskih uprav, ki so si dejansko želele, da se raziskovalni tabor odvija na teritoriju občine. To pomeni, da smo postali zanimivi tudi v tem smislu.

Deveti tabor Rezija 89 nedvomno predstavlja višek vseh izvedb: najštevilnejša prisotnost mladih, odlična kadrovska zasedba mentorjev, bogastvo izsledkov, javna uveljavitev na zahtevnem območju. Tabor je bil od 21. 8. do 2. 9. 1989.

Deseti tabor Repentabor 90 je bil manjši po obsegu, vendar gledano z našega zornega kota prav tako važen. Na desetem taboru je bila dokončno utrjena notranja kakovostna rast, saj je skupina bivših mladih raziskovalcev postala skupina mentorjev, ki je nosila glavno težo v večini raziskovalnih skupin. Nadalje velja poudariti zgledno sodelovanje z občinsko upravo ter z domačini, ki je bilo res na odličnem nivoju.

Enajsti tabor Laško 91 je v bistvu nadaljevanje vsebinske zasnove desetega tabora z največjim možnim ovrednotenjem lastnih sil z dodatkom mentorskega sodelovanja iz Slovenije. Deseti tabor se je odvijal od 20. 8. do 1. 9. 1990, enajsti pa od 26. 8. do 7. 9. 1991.

Poleg ostalih možnih pozitivnih učinkov so naši mladinski raziskovalni tabori rodili dva sadeža:

● 1. Društvo mladih raziskovalcev (Trst - Gorica): Vzporedno z razvojem taborov je dozorevala ideja o društvu. Formalno je bilo ustanovljeno 10. oktobra 1984. Od takrat dalje je soorganizator raziskovalnih taborov. Največja odlika društva je nedvomno v tem, da veže mlade med le-

tom. Zlata je navada, da se redno dobivamo vsako prvo sredo v mesecu v prostorih Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu, kjer je obenem sedež društva. Sestajanje neprekinjeno poteka od oktobra 1981 dalje, torej že deset let.

● 2. publikacije z objavo rezultatov taborov: Do sedaj nam je uspelo izdati šest publikacij: Doberdob 82, Kanalska dolina 86, Devin 87, Brda 88, Rezija 89, Repentabor 90. Omenjene publikacije so najlepša osebna izkaznica taborov in seveda ideje same.

SEMINAR NA KOROŠKEM

Ivan Gams

V okviru permanentnega izobraževanja učiteljev geografije, ki ga izvaja Oddelek za geografijo Filozofske fakultete, je bil leta 1991 tudi seminar, organiziran v sodelovanju z Zavodom za šolstvo koroških občin.

Prvi dan v maju so predmetni učitelji in profesorji iz štirih koroških občin (Radlje, Dravograd, Ravne in Slovenj Gradec) na osnovni šoli v Šmartnu pri Slovenj Gradcu dopoldne poslušali predavanje I. Gamsa o novostih iz regionalne geografije koroške regije in predavanje J. Kunaverja o naravoslovnih dejavnostih v osnovnošolskem pouku zemljepisa, popoldne pa izvajali terenske vaje z osnovami meritev na profilu Stari trg - Grad - Stari trg. Na profilu je pestra litološka, pedološka in vegetacijska sestava in raba tal za kmetijstvo. Hrib je imel v preteklosti strateški pomen, saj je na njem v srednjem veku nastala trdnjava - cerkev Grad, pod njim pa Stari trg. Udeleženci so se vadili v uporabi meteorološkega instrumentarija pod vodstvom Gregorja Žiberta s PF Maribor in Darka Ogrina z Geografskega oddelka FF. Druga polovica udeležencev je pod vodstvom Damijane Počkaj - Horvat s PF Maribor in Igor Jurinčič s FF v Ljubljani ugotavljala namembnost lokalov v starem središču Slovenj Gradca

Zaradi raznih zadržkov (junjska vojna) je prišlo do drugega, povsem terenskega dela šele 30. avgusta 1991. Udeleženci so najprej pregledali ostanke doma v Otiškem vrhu, ki ga je 15. junija 1985 porušil zemeljski plaz, in razpravljali o preventivi pred plazovi v okviru šolskega pouka in terenskega dela z učenci. Nato so si ogledali poplavno ozemlje v industrijski coni v Otiškem vrhu in Šentjanžu, kjer je poplava Mislinje 1. novembra 1990 napravila veliko škodo. Večino ostalega dne so udeleženci porabili za terenske vaje iz biogeografije v Žerjavu. V okviru prve skupine (pod vodstvom F. Lovrenčaka s FF in gozdarja Gorazda Mlinška iz Črne) so vadili popisovanje gozdnih poškodb zaradi onesnaženega zraka in to na način, kot ga uporablja Gozdarski inštitut RS pri raziskovalni temi v okviru vse Slovenije. Za to delo je bil izbrani teren zelo ugoden, saj vključuje tudi t. im. Dolino smrti, kjer je uničena vsa vegeta-

cija in odplaknjena tudi zemlja. Udeleženci pa so vendarle lahko ugotovili začetek izboljševanja travne in grmovne vegetacije po plinskih vžigih, nastalih ob toplotni inverziji leta 1978 in 1985, potem ko se je zmanjšala emisija škodljivih snovi. Druga skupina (vodja I. Gams) je merila na kupu jalovine (okrog 7 milijonov ton) stopnje v tvorbi prsti in preraščanju z vegetacijo v odvisnosti od starosti podlage, naklona, mehanske sestave tal in ekspozicije. Na kupu jalovine, ki je preoblikoval relief dveh sosednjih dolin in prekril vmesno slame, so namreč postopno opuščali odlaganje jalovine. Sveža pobočja s posipnim kotom (31°) so ponekod podvržena eroziji, pod erozijskimi žlebovi pa rasejo vršaji. Po mnenju udeležencev pa ne gre izključiti nevarnosti zemeljskih plazov jalovine za nekatere domove, ki stojijo tik pod pobočjem v končni dolini Jazbinskega potoka.

Če bi kdo objavil podrobnejšo analizo stopnje vegetacijske degradacije v geografski luči, bi Žerjav lahko postal najprimernejši kraj za naravovarstvene, ekološke in geografske terenske vaje v vsej Sloveniji. V okviru 1 km² velikega ozemlja lahko ugotavljamo razvojne stopnje v izpadu občutljivih drevesnih vrst zaradi onesnaženega zraka, v poškodbah dreves in ostale vegetacije v odvisnosti od bližine emisije in drugih pogojev. Ker so postopno nehali odlagati jalovino na kup, lahko na njem ugotavljamo hitrost debelenja rendzine in hitrost rasti dreves glede na starost in naklon površja.

SEMINAR SVETA EVROPE Nevenka Cigler

V Donaueschingenu, mestu izvira Donave, je v začetku junija potekal enotedenski seminar "Evropska raven - ena od ravni v šolski geografiji". Pripravil ga je Svet za kulturno sodelovanje pri Svetu Evrope in nanj povabil učitelje, pedagoške svetovalce in ostale, ki se ukvarjajo z geografijo v šoli. Seminarja se je udeležilo 30 geografov iz 15 evropskih držav članic Sveta Evrope in gostov. Uradni jezik seminarja je bil francoski.

Namen srečanja je bil razvijati zavest o skupni kulturni identiteti Evropejcev med učitelji, da bi jo nato širili med učence in jih tako pripravljali za skupno življenje v bodoči multikulturalni in multijezični Evropi, Evropi svobodnega pretoka ljudi, idej, kapitala in delovne sile. Vizija o takšni Evropi se zdi na prvi pogled utopična, vendar Svet Evrope svoje delo zastavlja z vso resnostjo in zanjo troši tudi znatna finančna sredstva. Udeležencem tega seminarja je pokrtil vse stroške.

Program seminarja je vključeval naslednje teme:

- Evropska razsežnost v geografiji (seminar je pokazal velike razlike o pojmovanju geografije in geografije v šoli),
- Identiteta Evrope (s soočenjem naših različnih

pogledov smo iskali odgovor na vprašanje, kaj je in kaj ni Evropa),

- Evropa in oblike organiziranosti prostora (predstavljenih je bilo nekaj zanimivih grafičnih upodobitev aktualnih procesov v Evropi, kot so na primer koncentracija prebivalstva in prometa; zame je bila posebej poučna predstavitev kart Evrope, ki so jih narisali francoski osnovnošolci, kjer so ozemlje Jugoslavije podelili Italiji in Grčiji; skupinsko delo na to temo se je nanašalo na izdelavo učnih priprav),

- Učni pripomočki za geografijo - atlas in diapozitivi na naslovno temo (predlagana je bila izdelava evropskega učbenika o Evropi, za katerega pa se udeleženci nismo ogreli, saj so razlike med šolskimi sistemi in pogledi na vlogo geografije prevelike, razen tega pa bi bil skupni učbenik tudi nevaren, ker bi nujno zanikal razlike, ki predstavljajo bogastvo Evrope).

Delo je potekalo plenarno in po skupinah. V okviru tretje teme je bila za nas organizirana strokovna ekskurzija v Regio Basiliensis, Baselsko regijo, ki vključuje ozemlje Nemčije, Francije in Švice in deluje kot enoten gospodarski prostor ne glede na državne meje. Vsaka tema je bila uvedena s plenarnim predavanjem, ki mu je sledila diskusija, nadaljevala pa se je v delavnicah, kjer smo pripravljali gradiva za pouk oziroma reševali probleme, vezane na pouk. Zame so bile celo bolj kot vsebina zanimive nekatere metode, oziroma tehnike iskanja rešitev.

V prostem času sem v pogovorih z udeleženci ugotovila, da večina ničesar ni vedela o nacionalni strukturi Jugoslavije in njenih republik, razlikah v kulturi, o zgodovinskih vzrokih za različno gospodarsko razvitost, o doseženi stopnji demokratizacije v političnem življenju posameznih republik ter o vlogi in strukturi JLA. Pojasniti vse to, dopovedati kaj hočemo in kako si predstavljamo svoje bodoče mesto na Balkanu in v Evropi, mi je vzelo veliko energije, a je zaleglo! Iz Jugoslovanke na zatožni klopi, obtožene kurjenja pod sodom smodnika, sem postala Slovenka, ki ji vsi želijo, da bi njena republika dosegla to, za kar si prizadeva. Ob agresiji na Slovenijo 20 dni pozneje sem dobila vrsto izrazov solidarnosti in podpore, kar mi je pomagalo preboleti šok in mi vlivalo upanje.

MLADI LJUBLJANSKI GEOGRAFI NA TRETJEM KONGRESU EGEA V BUDIMPEŠTI Aljaž Plevnik in Mateja Sušnik

Rackeve, mesto s 13 000 prbivalci, ki leži na donavskem otoku Csepel, 47 km južno od Budimpešte, je bilo prizorišče 3. kongresa EGEA (European Geography Association for Students and Young Geographers). Kongresa z osrednjo tematiko Centralna Evropa - rojstvo nove regije smo se udeležili tudi študenti Oddelka za geografijo na ljubljanski Filozofski fakulteti. Petdnevni kongres, ki ga je organiziral